1884. (26) [1/590-అపరిశోధితం]

'ఆయి'షహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) అనారోగ్యంగా ఉన్న కాలంలో, ప్రవక్తకు చెందిన 6 లేక 7 దీనార్లు నా దగ్గర ఉండేవి. ప్రవక్త (స) వాటిని పంచిపేయమని' ఆదేశించారు. అంటే ప్రజల్లో పంచమని ఆదేశించారు. కాని ప్రవక్త (స) అనారోగ్యం వల్ల నాకు తీరిక దొరకలేదు, నేను పంచలేక పోయాను. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) ఆ 6 లేక 7 దీనార్లు ఏం చేసావని అడిగారు. దానికి నేను 'అల్లాహ్(త) సాక్షి! తమరి అనారోగ్యం వల్ల నాకు తీరిక దొరక్క పంచలేక పోయాను,' అని చెప్పాను. ప్రవక్త (స) ఆ అష్‌రఫీలను తెప్పించారు. తన చేతిలో తీసుకొని ప్రవక్త అల్లాహ్(త)ను కలిసినప్పుడు అతనివద్ద అష్‌రఫీలు ఉంటే అతని పరిస్థితి ఏమిటి?' అని అన్నారు. (అ'హ్మద్)

١٨٨٥ - [٢٧] (صحيح) (٥٩٠/١)

وَعَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم دَخَلَ عَلَى بِلَالٍ وَعِنْدَهُ صُبْرَةٌ مِّنْ تَمْرٍ فَقَالَ: "مَا هَذَا يَا بِلَالُ؟ "قَالَ: شَيْءٌ ادَّخَرْتُهُ لِغَدٍ. فَقَالَ: "أَمَا تَخْشَى أَنْ تَرَى لَهُ غَدًا بُخَارًا فِيْ نَارِ جَهَنَّمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَنْفِقْ بِلَالُ وَلَا تَخْشَ مِنْ ذِيْ الْعَرْشِ إِقْلَالًا".

1885. (27) [1/590-దృఢం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) బిలాల్ (ర) వద్దకు వచ్చారు. అప్పుడు అతనివద్ద ఖర్జూరాల కుప్ప ఉంది. 'ఇదేమిటి' అని ప్రవక్త (స) అడిగారు. బిలాల్ (ర) సమాధానం ఇస్తూ 'ఇది ఎలాంటి వస్తువు అంటే భవిష్యత్తు కోసం దాన్ని కూడబెట్టి ఉంచాను' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) 'ఇది రేపు తీర్పుదినం నాడు నరకాగ్ని పొగగా మారుతుందనే భయం నీకు లేదా? నువ్వు దీన్ని ఖర్చు చెయ్యి, పేదరికం, దారిద్ర్యం గురించి మహా సింహాసనం గలవాడికి భయపడకు. అల్లాహ్ నీకు తినిపిస్తాడు, త్రాపిస్తాడు' అని అన్నారు. (బైహఖీ)

١٨٨٦ - [٢٨] (لم تتم دراسته) (٥٩١/١)

وَعَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "اَلسَّخَاءُ شَجَرَةٌ فِيْ الْجَنَّةِ فَمَنْ كَانَ سَخِيًّا أَخَذَ بِغُصْنٍ مِّنْهَا فَلَمْ يَتْرُكْهُ الْغُصْنُ حَتَّى يُدْخِلَهُ الْجَنَّةَ. وَالشُّحُّ شَجَرَةٌ فِيْ النَّارِ فَمَنْ كَانَ شَحِيْحًا أَخَذَ بِغُصْنٍ مِّنْهَا فَلَمْ يَتْرُكْهُ الْغُصْنُ حَتَّى يُدْخِلَهُ النَّارُ". رَوَاهُمَا الْبَيْهَقِيُّ فِيْ شُعَبِ الْإِيْمَانِ.

1886. (28) [1/591- అపరిశోధితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: దాతృత్వం స్వర్గంలోని ఒక చెట్టు. దాతృత్వగుణం గలవారు దానికొమ్మను పట్టు కుంటారు. ఆ కొమ్మ అతన్ని స్వర్గంలోనికి పంపేవరకు వదలదు. అదేవిధంగా పిసినారితనం నరకం లోని ఒకచెట్టు. పిసినారులు దానికొమ్మను పట్టు కుంటారు. ఆకొమ్మ అతన్ని నరకంలోనికి పంపే వరకు వదలదు. (బైహఖీ -షు'అబిల్ ఈమాన్)

١٨٨٧ - [٢٩] (ضعيف) (٥٩١/١)

وَعَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "بَادِرُوْا بِالصَّدَقَةِ فَإِنَّ الْبَلَاءَ لَا يَتَخَطَّاهَا". رَوَاهُ رَزِيْنٌ.

1887. (29) [1/591-బలహీనం]

'అలీ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "దాన ధర్మాలు చేయడంలో తొందర పడండి, ఎందు కంటే ఆపదలు దానధర్మాల్ని దాటి ముందుకు పోలేవు. అంటే దానధర్మాలు చేయడం వల్ల ఆపదలు తొలగి పోతాయి. (ర'జీన్)

=====

٦ - بَابُ فَضْلِ الصَّدَقَةِ

6. దానధర్మాల గొప్పదనం

మొదటి విభాగం اَلْفَصْلُ الْأَوَّلُ

١٨٨٨ - [١] (متفق عليه) (٥٩٢/١)

وَعَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "مَنْ تَصَدَّقَ بِعِدْلِ تَمْرَةٍ مِنْ كَسْبٍ طَيِّبٍ وَّلَا يَقْبَلُ اللهُ إِلَّا الطَّيِّبَ فَإِنَّ اللهَ يَتَقَبَّلُهَا بِيَمِيْنِهِ ثُمَّ يُرَبِّيْهَا لِصَاحِبِهَا كَمَا يُرَبِّيْ أَحَدُكُمْ فَلوهُ حَتَّى تَكُوْنَ مِثْلَ الْجَبَلِ".

1888. (1) [1/592-ఏకీభవితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం: ఒక వ్యక్తి ధర్మసంపాదనతో ఒక ఖర్జూరం సదఖహ్ చేస్తే-అల్లాహ్ (త) ధర్మసంపాదననే స్వీకరిస్తాడు- అల్లాహ్ (త) ఆ ధర్మసంపాదన 'సదఖహ్‌ను తన కుడిచేతిలో తీసుకొని స్వీకరిస్తాడు. ఆ తరువాత దాన్ని పెంచి పోషిస్తాడు. మీరు దూడను పెంచిపోషించినట్లు. చివరికి అతని సదఖహ్ పుణ్యం కొండంత అయి పోతుంది.[54] (బు'ఖారీ, ముస్లిం)

---

54) వివరణ-1888: ఈ 'హదీసు' ద్వారా అల్లాహ్‌కు చేతులు ఉన్నాయని తెలుస్తుంది. మరో ఉల్లేఖనం ద్వారా అల్లాహ్‌కు రెండు కుడిచేతులు ఉన్నాయని

పిలవటం జరుగుతుంది. అధికంగా 'సదఖహ్ చేసేవాడైతే, 'సదఖహ్ ద్వారం నుండి పిలవటం జరుగుతుంది, అధికంగా ఉపవాసాలు ఉండేవాడైతే అతన్ని రయ్యాన్ ద్వారం నుండి పిలవటం జరుగుతుంది. వెంటనే అబూ బకర్ (ర), అన్ని ద్వారాల నుండి పిలువబడటం ఎందుకు, స్వర్గంలో ప్రవేశించడానికి ఒకే ద్వారం చాలు, అన్ని ద్వారాల నుండి పిలువబడేవారు కూడా ఎవరైనా ఉన్నారా?' అని ప్రశ్నించారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'అవును, నువ్వూ వారిలోని ఒకడవని నేను భావిస్తున్నాను,' అని అన్నారు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

١٨٨٩ - [٢] (صحيح) (٥٩٢/١)

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "مَا نَقَصَتْ صَدَقَةٌ مِّنْ مَّالٍ شَيْئًا وَمَا زَادَ اللهُ عَبْدًا بِعَفْوٍ إِلَّا عِزًّا وَمَا تَوَاضَعَ أَحَدٌ لِلّٰهِ إِلَّا رَفَعَهُ اللهُ. رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

1889. (2) [1/592-దృఢం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం: దాన ధర్మాలు చేయడం వల్ల ధనం తగ్గదు, ఒకరిని క్షమించటం వల్ల అల్లాహ్(త) గౌరవాన్ని అధికం చేస్తాడు. అణకువగా ప్రవర్తించే వారికి అల్లాహ్(త) తప్పకుండా ఔన్నత్యాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. అంటే సున్నిత స్వభావం అణకువల ద్వారా అల్లాహ్ (త) ఉన్నతం చేస్తాడు. (ముస్లిమ్)

١٨٩٠ - [٣] (متفق عليه) (٥٩٢/١)

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "مَنْ أَنْفَقَ زَوْجَيْنِ مِنْ شَيْءٍ مِّنَ الْأَشْيَاءِ فِيْ سَبِيْلِ اللهِ دُعِيَ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ وَلِلْجَنَّةِ أَبْوَابٌ فَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الصَّلَاةِ دُعِيَ مِنْ بَابِ الصَّلَاةِ وَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الْجِهَادِ دُعِيَ مِنْ بَابِ الْجِهَادِ وَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الصَّدَقَةِ دُعِيَ مِنْ بَابِ الصَّدَقَةِ وَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الصِّيَامِ دُعِيَ مِنْ بَابِ الرَّيَّانِ". فَقَالَ أَبُوْ بَكْرٍ: مَا عَلَى مَنْ دُعِيَ مِنْ تِلْكَ الْأَبْوَابِ مِنْ ضَرُوْرَةٍ. فَهَلْ يُدْعَى أَحَدٌ مِّنْ تِلْكَ الْأَبْوَابِ كُلِّهَا؟ قَالَ: "نَعَمْ. وَأَرْجُوْ أَنْ تَكُوْنَ مِنْهُمْ".

1890. (3) [1/592-ఏకీభవితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం: అల్లాహ్ (త) మార్గంలో ఒక వస్తువును జతలుగా దానం చేస్తే తీర్పుదినం నాడు స్వర్గద్వారాల వద్దనుండి అతన్ని పిలవటం జరుగుతుంది. స్వర్గానికి (8) ద్వారాలు ఉన్నాయి. ఒకవేళ ఆ వ్యక్తి అధికంగా నమా'జులు చదివే వాడైతే అతన్ని నమా'జు ద్వారం నుండి పిలవటం జరుగుతుంది. అల్లాహ్ మార్గంలో జిహాద్ చేసేవాడైతే అతన్ని జిహాద్ ద్వారం నుండి

١٨٩١ - [٤] (صحيح) (٥٩٣/١)

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "مَنْ أَصْبَحَ مِنْكُمُ الْيَوْمَ صَائِمًا؟" قَالَ أَبُوْ بَكْرٍ: أَنَا قَالَ: "فَمَنْ تَبِعَ مِنْكُمُ الْيَوْمَ جَنَازَةً؟" قَالَ أَبُوْ بَكْرٍ: أَنَا. قَالَ: "فَمَنْ أَطْعَمَ مِنْكُمُ الْيَوْمَ مِسْكِيْنًا؟" قَالَ أَبُوْ بَكْرٍ: أَنَا. قَالَ: "فَمَنْ عَادَ مِنْكُمُ الْيَوْمَ مَرِيْضًا؟". قَالَ أَبُوْ بَكْرٍ: أَنَا. فَقَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "مَا اجْتَمَعْنَ فِيْ امْرِئٍ إِلَّا دَخَلَ الْجَنَّةَ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

1891. (4) [1/593- దృఢం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) 'మీలో ఎవరు ఈ రోజు ఉపవాసం ఉన్నారు,' అని ప్రశ్నించారు. అబూ బకర్ (ర), 'నేను ఉపవాసం ఉన్నాను,' అని అన్నారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) మళ్ళీ, 'మీలో ఎవరు ఈ రోజు జనా'జహ్ వెంటవెళ్ళారు,' అని ప్రశ్నించారు. దానికి అబూబకర్ (ర), 'నేనువెళ్ళాను,' అని అన్నారు. మళ్ళీ ప్రవక్త (స), 'ఈ రోజు మీలో ఎవరు పేదవానికి అన్నం పెట్టారు,' అనిఅన్నారు. అబూ బకర్ (ర), 'నేను పెట్టాను' అని అన్నారు, ప్రవక్త (స) మళ్ళీ, 'మీలో ఎవరు ఈ రోజు అనారోగ్యంగా ఉన్న వారిని పరా మర్శించారు,' అని ప్రశ్నించారు. దానికి అబూ బకర్ (ర), 'నేను పరామర్శించాను,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'ఈ విషయాలన్ని కలిగి ఉన్న వ్యక్తి తప్పని సరిగా స్వర్గంలోప్రవేశిస్తాడు,' అని అన్నారు. (ముస్లిమ్)

అంటే ఈ సత్కార్యాలన్నిటినీ ఒకవేళ ఎవరైనా ఒక రోజు చేసిఉంటే, అతడు స్వర్గంలో ప్రవేశించే అర్హత పొందుతాడు.

తెలుస్తుంది. ఇవి ఆకారం లేనివి. 'హదీసు'వేత్తలు వీటిగురించి ఎటువంటి కల్పనలకు సాహసించలేదు. అంతేకాదు, ఇవి ముతషాబిహాత్ అని పేర్కొన్నారు. వీటిని కూడా తప్పనిసరిగా విశ్వసించాలి. వీటిని గురించి చర్చించడం అనవసరం.

١٨٩٢ - [٥] (متفق عليه) (٥٩٣/١)

وَعَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "يَا نِسَاءَ الْمُسْلِمَاتِ لَا تَحْقِرَنَّ جَارَةٌ لِجَارَتِهَا وَلَوْ فِرْسَنَ شَاةٍ".

1892. (5) [1-593- ఏకీభవితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ఇలా హిత బోధ చేసారు, " ఓ ముస్లిమ్ మహిళల్లారా! పొరిగింటి మహిళకు ఇచ్చేందుకు ఏ కానుకనూ తక్కువయి నదిగా భావించకండి. అది కాలిన మేక కాలి గిట్టె (డెక్క /ఖుర్) అయినా సరే." [55] (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

١٨٩٣ - [٦] (متفق عليه) (٥٩٣/١)

وَعَنْ جَابِرٍ وَحُذَيْفَةَ قَالَا: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "كُلُّ مَعْرُوْفٍ صَدَقَةٌ".

1893. (6) [1/593- ఏకీభవితం]

జాబిర్ (ర), హుజైఫ (ర)ల కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవ చనం: "సత్కార్యం ఎలాంటిదైనా అది 'సదఖహ్ అవు తుంది." [56] (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

١٨٩٤ - [٧] (صحيح) (٥٩٣/١)

وَعَنْ أَبِيْ ذَرٍّ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "لَا تَحْقِرَنَّ مِنَ الْمَعْرُوْفِ شَيْئًا وَلَوْ أَنْ تَلْقَى أَخَاكَ بِوَجْهٍ طَلِيْقٍ" . رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

1894. (7) [1/593-దృఢం]

అబూ జ'ర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "నువ్వు ఎటువంటి సత్కార్యాన్నయినా చిన్నదిగా భావించ రాదు. అది నీ సోదరుణ్ణి చిరునవ్వుతో పలక రించటం అయినా సరే."[57] (ముస్లిమ్)

١٨٩٥ - [٨] (متفق عليه) (٥٩٣/١)

وَعَنْ أَبِيْ مُوْسَى الْأَشْعَرِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ صَدَقَةٌ". قَالُوْا: فَإِنْ لَمْ يَجِدْ؟ قَالَ: "فَلْيَعْمَلْ بِيَدَيْهِ فَيَنْفَعُ نَفْسَهُ وَيَتَصَدَّقُ" قَالُوْا: فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ؟ أَوْ لَمْ يَفْعَلْ؟ قَالَ: "فَيُعِيْنُ ذَا الْحَاجَةِ الْمَلْهُوْفَ". قَالُوْا: فَإِنْ لَمْ يَفْعَلْهُ؟ قَالَ: "فَيَأْمُرُ بِالْخَيْرِ". قَالُوْا: فَإِنْ لَّمْ يَفْعَلْ؟ قَال : "فَيُمْسِكُ عَنِ الشَّرِّ فَإِنَّهُ لَهُ صَدَقَةٌ".

1895. (8) [1/593- ఏకీభవితం]

అబూ మూసా అష్'అరీ (అ) కథనం: ప్రవక్త (స), 'ప్రతి ఒక్క ముస్లిమ్‌కు దానధర్మాలు చేయడం తప్పనిసరి,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) అనుచరులు, "ఒక వేళ ఎవరివద్దనైనా దానధర్మాలు చేయడానికి ఏదీ లేకపోతే ఏం చేయాలి?" అని ప్రశ్నించారు. దానికి ప్రవక్త (స), 'తన రెండు చేతులతో పనిచేయాలి, తన్ను తాను లాభం చేకూర్చాలి, అందులో నుండే దానధర్మాలు కూడా చేయాలి.' దానికి అనుచరులు, "ఒకవేళ ఎవరైనా అది కూడా చేయలేకపోతే?" అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) "దుఃఖంలో ఉన్న అగత్య పరునికి సహాయంచేయాలి," అనిఅన్నారు.దానికి అనుచరులు, 'ఇదికూడా చేయలేని పరిస్థితి ఉంటే?' అని అడగ్గా, అతను (స), 'ప్రజలకు మంచిని బోధించాలి, మంచిని ఆదేశించాలి,' అని అన్నారు. ప్రవక్త అనుచరులు, 'ఒకవేళ అది కూడా చేయలేకపోతే?' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'తన్ను తాను చెడుకు, పాపాలకు దూరంగా ఉంచాలి, ఇదే అతని తరఫున 'సదఖహ్ అని ప్రవచించారు.' (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

١٨٩٦ - [٩] (متفق عليه) (٥٩٣/١)

وَعَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "كُلُّ سَلَامِي مِنَ النَّاسِ عَلَيْهِ صَدَقَةٌ. كُلَّ يَوْمٍ تَطْلُعُ فِيْهِ الشَّمْسُ يَعْدِلُ بَيْنَ الْاِثْنَيْنِ صَدَقَةٌ وَيُعِيْنُ الرَّجُلَ عَلَى دَابَّتِهِ فَيَحْمِلُ عَلَيْهَا أَوْ يَرْفَعُ عَلَيْهَا مَتَاعَهُ صَدَقَةٌ. وَالْكَلِمَةُ الطَّيِّبَةُ صَدَقَةٌ وَكُلُّ خَطْوَةٍ تَخْطُوْهَا إِلَى الصَّلَاةِ صَدَقَةٌ وَيُمِيْطُ الْأَذَى عَنِ الطَّرِيْقِ صَدَقَةٌ".

1896. (9) [1/593- ఏకీభవితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "మానవుని శరీరంలో ఎన్నికీళ్ళు ఉన్నాయో, ప్రతికీలు తరఫున దానధర్మాలు చేయడం తప్పనిసరి. ఇద్దరి మధ్యయ ఉన్న సమస్యను పరిష్కరించడం 'సదఖహ్ అవుతుంది. ఒక వ్యక్తికి వాహనంపై కూర్చోవడంలో సహాయంచేయడం కూడా 'సదఖహ్అవుతుంది. అతని

---

55) వివరణ-1892: అంటే తన పొరుగువారికి కానుకలు ఇస్తూ ఉండండి. అది చిన్న వస్తువైనా సరే. తీసుకునే వారు కూడా కానుకగా చిన్న వస్తువు ఇచ్చినా సంతోషంగా స్వీకరించాలి. దానివల్ల పరస్పరం ప్రేమాభిమానాలు జనిస్తాయి. శతృత్వం ఉండదు.

56) వివరణ-1893: అంటే ఒకరిపట్ల మంచిగా ప్రవర్తించినా, సత్కార్యం చేసినా తెలియపరిచే వారికి కూడా 'సదఖహ్ పుణ్యం లభిస్తుంది

57) వివరణ-1894: అంటే గౌరవమర్యాదలతో కలవటం కూడా సత్కార్యమే.

సామాన్లను వాహనంపై ఎక్కించడం కూడా 'సదఖహ్ అవుతుంది. ఇంకా అతని సామాన్లను ఎత్తటం కూడా 'సదఖహ్ అవుతుంది. మంచి విషయాన్ని తెలియ పరచటం కూడా 'సదఖహ్ అవుతుంది. నమా'జ్ చదవ టానికి మస్జిద్ వైపునకు అడుగు ముందుకు వేయటం కూడా 'సదఖహ్ అవుతుంది. బాధ కలిగించే వస్తువును మార్గం నుండి తొలగించడం కూడా 'సదఖహ్ అవుతుంది." (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

١٨٩٧ - [١٠] (صحيح) (٥٩٤/١)

وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم:" خُلِقَ كُلُّ إِنْسَانٍ مِّنْ بَنِيْ آدَمَ عَلَى سِتِّيْنَ وَثَلَاثِمِائَةِ مَفْصِلٍ فَمَنْ كَبَّرَ اللهَ وَحَمِدَ اللهَ وَهَلَّلَ اللهَ وَسَبَّحَ اللهَ وَاسْتَغْفَرَ اللهَ وَعَزَلَ حَجَرًا عَنْ طَرِيْقِ النَّاسِ أَوْ شَوْكَةً أَوْ عَظْمًا أَوْ أَمَرَ بِمَعْرُوْفٍ أَوْ نَهَى عَنْ مُنْكَرٍ عَدَدَ تِلْكَ السِّتِّيْنَ وَالثَّلَاثِمِائَةِ فَإِنَّهُ يَمْشِيْ يَوْمَئِذٍ وَقَدْ زَحْزَحَ نَفْسَهُ عَنِ النَّارِ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

1897. (10) [1/594-దృఢం]

'ఆయి'షహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ప్రతి మానవుడు 360 కీళ్ళతో జన్మిస్తాడు. అంటే అతని శరీరంలో 360 కీళ్ళు ఉన్నాయి. ప్రతి కీలు తరఫున 'సదఖహ్ చేయడం తప్పనిసరి. *అల్లాహు అక్బర్* అని పలికిన వారు 'సదఖహ్ చేసారు. *అల్ హమ్దు లిల్లాహ్* అని పలికిన వారు 'సదఖహ్ చేసారు, *లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్* అని పలికిన వారు, 'సదఖహ్ చేసారు, *సుబ్ హానల్లాహ్* అని పలికిన వారు 'సదఖహ్ చేసారు. *అస్తగ్ ఫిరుల్లాహ్* అని పలికినవారు 'సదఖహ్ చేసారు. మార్గంలో పడివున్న రాయిని లేదా ముల్లును లేదా దుమ్మును తొలగించినవారు 'సదఖహ్ చేసారు, మంచి విషయాన్ని తెలియపరచిన వారు 'సదఖహ్ చేసారు. చెండు నుండి వారించిన వారు 'సదఖహ్ చేసారు. ఇలాంటివి 360 సత్కార్యాలు అయితే, అతడు తన ప్రతి ఒక్క కీలు తరఫు నుండి 'సదఖహ్ చేసినట్లు అవుతుంది. అతడు తన్ను తాను నరకం నుండి విడుదల చేసుకున్న వాడిలా తిరగగలడు. (ముస్లిమ్)

١٨٩٨ - [١١] (صحيح) (٥٩٤/١)

وَعَنْ أَبِيْ ذَرٍّ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "إِنَّ بِكُلِّ تَسْبِيْحَةٍ صَدَقَةً وَكُلِّ تَكْبِيْرَةٍ صَدَقَةً وَكُلِّ تَحْمِيْدَةٍ صَدَقَةً وَكُلِّ تَهْلِيْلَةٍ صَدَقَةً وَأَمْرٍ بِالْمَعْرُوْفِ صَدَقَةً وَنَهْيٍ عَنِ الْمُنْكَرِ صَدَقَةً وَفِيْ بُضْعِ أَحَدِكُمْ صَدَقَةً". قَالُوْا: يَا رَسُوْلَ اللهِ أَيَأْتِيْ أَحَدُنَا شَهْوَتَهُ وَيَكُوْنَ لَهُ فِيْهَا أَجْرٌ؟ قَالَ: "أَرَأَيْتُمْ لَوْ وَضَعَهَا فِيْ حَرَامٍ أَكَانَ عَلَيْهِ فِيْهِ وِزْرٌ؟ فَكَذَلِكَ إِذَا وَضَعَهَا فِيْ الْحَلَالِ كَانَ لَهُ أَجْرٌ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

1898. (11) [1/594-దృఢం]

అబూ జ'ర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం: ప్రతి పవిత్ర వచనం 'సదఖహ్ అవుతుంది. అంటే *సుబ్హా నల్లాహ్* అంటే 'సదఖహ్ పుణ్యం లభిస్తుంది. *అల్లాహు అక్బర్* అంటే 'సదఖహ్ అవుతుంది. *అల్ హమ్ దులిల్లాహ్* అంటే 'సదఖహ్ అవుతుంది. *లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్* అంటే 'సదఖహ్ అవుతుంది. మంచి విషయాన్ని చెప్పడం 'సదఖహ్ అవుతుంది. చెడు నుండి వారించడం 'సదఖహ్ అవుతుంది. భార్య లేక బానిస స్త్రీతో సంభోగం చేయడం కూడా 'సదఖహ్ అవు తుంది," అని అన్నారు. అక్కడున్న ప్రజలు ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! 'మాలో ఎవరైనా తన కామవాంఛను తీర్చుకుంటాడు అంటే సంభోగంచేస్తాడు, మరి అందులో కూడా పుణ్యం ఉందా?' అని ప్రశ్నించారు. దానికి ప్రవక్త (స), 'ఒకవేళ అతడు ధర్మవిరుద్ధంగా కామవాంఛ పూర్తిచేస్తే అతనికి పాపం చుట్టుకుంటుంది. అదేవిధంగా ధర్మబద్ధంగా కామవాంఛ తీర్చుకుంటే అతనికి పుణ్యం లభిస్తుంది.' (ముస్లిమ్)

١٨٩٩ - [١٢] (متفق عليه) (٥٩٤/١)

وَعَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "نِعْمَ الصَّدَقَةُ اللِّقْحَةُ الصَّفِيُّ مِنْحَةً وَالشَّاةُ الصَّفِيُّ مِنْحَةً تَغْدُوْ بِإِنَاءٍ وَتَرُوْحُ بِآخَرَ".

1899. (12) [1/594- ఏకీభవితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం: పేదవాడు పాలు త్రాగడానికి ఇవ్వబడిన అధికంగా పాలిచ్చే ఆడఒంటె గొప్ప 'సదఖహ్, పేదవాడు పాలు త్రాగడానికి ఉదయం, సాయంత్రం గిన్నెనిండా పాలిచ్చే మేక ఉత్తమ 'సదఖహ్.[58] (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

---

58) వివరణ-1899: అరబ్బుల్లో ఒంటెలు, మేకలు ఉన్న వారు పేదలకు పాలు తాగటానికి తాత్కాలికంగా ఇచ్చే అలవాటు ఉండేది. పాలు రావడం మానివేస్తే దాన్ని తిరిగి తీసుకునే వారు, దాన్ని వారి పరిభాషలో మనీహా అనేవారు. మనీహాభూముల్లో, తోటల్లో, ఇళ్ళల్లో డబ్బులో జరుగుతుంది. అరబ్బుల్లో ఒక నానుడి ఉంది, "వెండి లేదా పాలు మనీహాగా ఇచ్చేవారికి ఒక బానిసను

١٩٠٠ - [١٣] (متفق عليه) (٥٩٥/١)

وَعَنْ أَنَسٍ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَغْرِسُ غَرْسًا أَوْ يَزْرَعُ زَرْعًا فَيَأْكُلُ مِنْهُ إِنْسَانٌ أَوْ طَيْرٌ أَوْ بَهِيْمَةٌ إِلَّا كَانَتْ لَهُ صَدَقَةٌ.

1900. (13) [1/595- ఏకీభవితం]

అనస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, ''ఒక ముస్లిమ్ ఒక చెట్టు నాటినా, పంటలు పండించినా, వాటిలో నుండి మానవులు గాని, జంతువులు గాని, పక్షులు గాని తింటే అతనికి 'సదఖహ్ చేసినంత పుణ్యం లభిస్తుంది. (బు'ఖారీ)

١٩٠١ - [١٤] (صحيح) (٥٩٥/١)

وَفِيْ رِوَايَةٍ لِّمُسْلِمٍ عَنْ جَابِرٍ: "وَمَا سُرِقَ مِنْهُ لَهُ صَدَقَةٌ".

1901. (14) [1/595-దృఢం]

జాబిర్ (ర) కథనం: ముస్లిమ్ యొక్క ఒక ఉల్లేఖనం లో ఇలా ఉంది, "దొంగలించుకుపోయినా అంటే ఒకవేళ ఎవరైనా దొంగలించుకుపోతే అప్పుడు కూడా అతనికి 'సదఖహ్ పుణ్యం లభిస్తుంది. (ముస్లిమ్)

١٩٠٢ - [١٥] (متفق عليه) (٥٩٥/١)

وَعَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "غُفِرَ لِإِمْرَأَةٍ مُوْمِسَةٍ مَرَّتْ بِكَلْبٍ عَلَى رَأْسِ رَكِيٍّ يَلْهَثُ كَادَ يَقْتُلُهُ الْعَطَشُ فَنَزَعَتْ خُفَّهَا فَأَوْثَقَتْهُ بِخِمَارِهَا فَنَزَعَتْ لَهُ مِنَ الْمَاءِ فَغُفِرَلَهَا بِذٰلِكَ". قِيْلَ: إِنَّ لَنَا فِيْ الْبَهَائِمِ أَجْرًا؟ قَالَ: "فِيْ كُلِّ ذَاتِ كَبِدٍ رَّطْبَةٍ أَجْرٌ".

1902. (15) [1/595- ఏకీభవితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, ''ఒక వ్యభిచార స్త్రీ కుక్కకు నీళ్ళు త్రాపించినందు వల్ల ఆమెను క్షమించడం జరిగింది. అంటే ఆమె ఒక మార్గం గుండా వెళ్ళడం జరిగింది, దారిప్రక్కన బావివద్ద ఒక కుక్క తన నాలుక ప్రేలాడదీసి దాహంతో ఉంది. దాహం వల్ల భరించలేని స్థితిలో ఉంది. ఆ స్త్రీ తన మేజోడును తీసి తన కొంగుకు కట్టి బావిలోకి దింపి నీళ్ళు తోడి ఆ కుక్కకు త్రాపించింది. ఆ పుణ్యం వల్ల ఆమెను క్షమించడం జరిగింది.' 'జంతువుల పట్ల మంచిగా ప్రవర్తించినా పుణ్యం లభిస్తుందా?' అని ప్రవక్త (స)ను ప్రశ్నించడం జరిగింది. దానికి ప్రవక్త (స), 'ఏలాంటి జంతువు పట్ల అయినా మంచిగా ప్రవర్తిస్తే పుణ్యం లభిస్తుందని' అన్నారు.[59] (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

١٩٠٣ - [١٦] (متفق عليه) (٥٩٥/١)

وَعَنِ ابْنِ عُمَرَ وَأَبِيْ هُرَيْرَةَ قَالَا: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "عُذِّبَتِ امْرَأَةٌ فِيْ هِرَّةٍ أَمْسَكَتْهَا حَتَّى مَاتَتْ مِنَ الْجُوْعِ فَلَمْ تَكُنْ تُطْعِمُهَا وَلَا تُرْسِلُهَا فَتَأْكُلُ مِنْ خِشَاشِ الْأَرْضِ"

1903. (16) [1/595- ఏకీభవితం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'ఉమర్, అబూ హురైరహ్ (ర)ల కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, ''ఒక స్త్రీని పిల్లి కారణంగా శిక్షించడం జరిగింది. ఆ స్త్రీ ఆ పిల్లిని కట్టి వేసింది. అది ఆకలితో దాహంతో అలమటిస్తూ,చివరికి చనిపోయింది. ఆమె దానికిఆహారంపెట్టలేదు, అటుఇటూ తిరిగికడుపు నింపు కోవడానికీ వదల్లేదు. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

١٩٠٤ - [١٧] (متفق عليه) (٥٩٥/١)

وَعَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "مَرَّ رَجُلٌ بِغُصْنِ شَجَرَةٍ عَلَى ظَهْرِ طَرِيْقٍ فَقَالَ: لَأُنَحِّيَنَّ هٰذَا عَنْ طَرِيْقِ الْمُسْلِمِيْنَ وَلَا يُؤْذِيْهِمْ فَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ".

1904. (17) [1/595- ఏకీభవితం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, ''ఒక వ్యక్తి ఒక మార్గం గుండా పోతున్నాడు. ఒక పెద్ద చెట్టుకొమ్మ దారికి అడ్డంగా ఉంది. 'ముస్లిముల దారికి అడ్డంగా ఉన్న ఈ కొమ్మను నేను తొలగిస్తాను,' అని దాన్ని మార్గం నుండి తొలగించి దూరం చేసాడు. అతని ఈ సత్కార్యం వల్ల అతన్ని స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేయడం జరిగింది. (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

١٩٠٥ - [١٨] (صحيح) (٥٩٥/١)

وَعَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "لَقَدْ رَأَيْتُ رَجُلًا يَتَقَلَّبُ فِيْ الْجَنَّةِ فِيْ شَجَرَةٍ قَطَعَهَا مِنْ ظَهْرِ الطَّرِيْقِ كَانَتْ تُؤْذِي النَّاسَ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

విడుదల చేసినంత పుణ్యం లభిస్తుంది.'' వెండి మనీహ్ అంటే ఒకరికి అప్పు ఇవ్వడం, పాలు మనీహ్ అంటే ఒకరికి ఒంటె లేదా మేక పాలు త్రాగ డానికి ఇవ్వడం, అదేవిధంగా వాటి వెంట్రుకలు, ఉన్నితో లాభం పొందేందుకు, లాభం పొందేందుకు ఇవ్వటం, ఆ తరువాత కొంత గడువు తర్వాత యజమాని తిరిగి తీసుకోవటం. మనీహ్ యజమానికి తిరిగి ఇచ్చి వేయాలి. ఇది తప్పనిసరి.

59) వివరణ-1902: అయితే అది హానికరమైన జంతువు కాకూడదు.

1905. (18) [1/595-దృఢం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స), "నేను ఒక వ్యక్తిని స్వర్గంలో గర్వంగా, చురుకుగా నడుస్తూ ఉండ డం చూసాను. అతను దారికి అడ్డంగా ఉన్న, ప్రజలకు ఆటంకంగా ఉన్న చెట్టును నరికి వేసేవాడు. (ముస్లిమ్)

١٩٠٦ - [١٩] (صحيح) (٥٩٥/١)

وَعَنْ أَبِيْ بَرْزَةَ قَالَ: قُلْتُ: يَا نَبِيَّ اللهِ عَلِّمْنِيْ شَيْئًا أَنْتَفِعُ بِهِ قَالَ: "اِعْزِلِ الْأَذٰى عَنْ طَرِيْقِ الْمُسْلِمِيْنَ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

وَسَنَذْكُرُ حَدِيْثَ عَدِيِّ ابْنِ حَاتِمٍ: "اتَّقُوْا النَّارَ" فِيْ بَابِ عَلَامَاتِ النُّبُوَّةِ إِنْ شَاءَ اللهُ تَعَالٰى.

1906. (19) [1/595-దృఢం]

అబూ బర్జ'హ్ (ర) కథనం: నేను ప్రవక్త (స) ను, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! నాకు లాభం చేకూర్చే విషయం ఏదైనా బోధించండి' అని ప్రవక్త (స) విన్నవించుకున్నాను. ప్రవక్త (స) నన్ను, "హాని చేకూర్చే వస్తువును ముస్లిముల మార్గం నుండి తొలగించు" అని హితబోధ చేసారు. (ముస్లిమ్)

మేము 'అదీ బిన్ 'హాతిమ్ 'హదీసు'ను దైవదౌత్య చిహ్నాల అధ్యాయంలో ఇన్షా అల్లాహ్ పేర్కొందుము.

రెండవ విభాగం اَلْفَصْلُ الثَّانِيْ

١٩٠٧ - [٢٠] (لم تتم دراسته) (٥٩٦/١)

عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ سَلَامٍ قَالَ: لَمَّا قَدِمَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم الْمَدِيْنَةَ جِئْتُ فَلَمَّا تَبَيَّنْتُ وَجْهَهُ عَرَفْتُ أَنَّ وَجْهَهُ لَيْسَ بِوَجْهِ كَذَّابِ فَكَانَ أَوَّلُ مَا قَالَ: "أَيُّهَا النَّاسُ أَفْشُوا السَّلَامَ وَأَطْعِمُوْا الطَّعَامَ وَصِلُوا الْأَرْحَامَ وَصَلُّوْا بِاللَّيْلِ وَالنَّاسُ نِيَامٌ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِسَلَامٍ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَهُ وَالدَّارِمِيُّ .

1907. (20) [1-596-అపరిశోధితం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్ (ర) కథనం: "ప్రవక్త (స) మదీనహ్ విచ్చేసినపుడు ప్రవక్త (స) వద్దకు వెళ్ళాను. ప్రవక్త (స) ముఖవర్చస్సు చూసి ప్రవక్త (స)ది అసత్యం పలికే ముఖం కాదని నిర్ధారించుకున్నాను. ప్రవక్త (స) అన్నిటి కంటే ముందు, 'ప్రజలారా! సలామ్‌ను వ్యాపింప జేయండి. అంటే పరస్పరం పలుకుతూ ఉండండి. ఆకలిగొన్న వారికి అన్నం పెట్టండి, బంధు త్వాలను, సంబంధాలను దృఢపర్చండి, రాత్రి వేళ అంటే ప్రజలంతా పడుకొని ఉన్నప్పుడు నమా'జు ఆచరించండి, సురక్షితంగా స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు,' అని అన్నారు.[60] (తిర్మిజి', ఇబ్నె మాజహ్, దారమి)

---

60) వివరణ-1907: అజ్ఞాన కాలంలో 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్ పేరు 'హుసైన్ ఉండేది. ప్రవక్త (స) అతనికి 'అబ్దుల్లాహ్ అని పేరు పెట్టారు. అతని ఇస్లామ్ సంఘటన ఈ విధంగా ఉంది. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సల్లామ్ తన పిల్లల కోసం తోటలో పండ్లు కోయడానికి వెళ్ళారు. ప్రవక్త (స) మదీనహ్ వచ్చి మాలిక్ బిన్ నజ్జార్ వీధిలో విడిదిచేసారు. ఈ వార్త అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్‌కు అందింది. పండ్లు తీసుకొని ప్రవక్త(స) వద్దకు పరు గెత్తారు. దర్శించి తిరిగి వెళ్ళిపోయారు. ప్రవక్త (స) 'మన అన్సార్ మిత్రుల్లోని ఎవరి ఇల్లు దగ్గరగా ఉంది?' అని అడిగారు. దానికి అబూ అయ్యూబ్ అ'న్సారీ, ప్రవక్తా! నేను అందరికంటే దగ్గరగా ఉంటున్నాను. ఇది నా ఇల్లు. ఇది నా ఇంటివాకిలి అని అన్నారు. ప్రవక్త (స) అతని ఇంటిని తన నివాసంగా మార్చు కున్నారు. ప్రవక్త (స) నివాసం నిర్ధారించబడిన తర్వాత 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్ రెండవసారి ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చారు. ప్రవక్త (స)ను 'మిమ్మల్ని మూడుప్రశ్నలు అడుగు తున్నాను. అవి ప్రవక్తలకు తప్ప ఇతరులెవ్వరికీ తెలియవు' అని విన్నవించుకున్నారు. ప్రవక్త (స) వాటికి సమాధానాలు ఇచ్చారు. వెంటనే అష్హదు అల్లాయిలాహ ఇల్లల్లాహు వ అష్హదు అన్నక రసూలుల్లాహ్ సల్లల్లాహ్ అలైహి వ సల్లమ్ అని ఎలుగెత్తి పలికిన తర్వాత, 'యూదులు అభాండాలు వేసే జాతి, ఎందుకంటే నేను పండితుడి కుమారుడు పండితుడను. ధనవంతుని కుమారుడు ధనవంతుడను. వారిని పిలిచి నా గురించి అడగండి, కాని నేను ఇస్లామ్ స్వీకరించానని మాత్రం చెప్పకండి' అని అన్నారు. ప్రవక్త (స) యూదులను పిలిపించి ఇస్లామ్ సందేశాన్ని అందజేసి, 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్ ఎవరు?' అని ప్రశ్నించారు. దానికి వారు, 'మా నాయకులు మా నాయకుల కుమారులు' అని అన్నారు. 'అతను ఇస్లామ్ స్వీకరించగలరా?' అని అన్నారు. సమాధానంగా, 'ముమ్మాటికీ కాదు.' అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్ ఇంట్లో ఒక మూలలో దాక్కు న్నారు. ప్రవక్త (స) పిలవగానే పవిత్ర వచనం పఠిస్తూ బయటకు వచ్చారు. యూదులతో, 'అల్లాహ్ కు భయ పడండి, వీరు అల్లాహ్ ప్రవక్త అని, వీరి ధర్మం సత్య మైనదని మీకు బాగా తెలుసు, అయినా విశ్వసించ టానికి నిరాకరిస్తున్నారు' అని అన్నారు. యూదులు

١٩٠٨ - [٢١] (لم تتم دراسته) (٥٩٦/١)

وَعَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "اعْبُدُوا الرَّحْمنَ وَأَطْعِمُوا الطَّعَامَ وَأَفْشُوا السَّلَامَ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِسَلَامٍ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَهْ.

1908. (21) [1/596-అపరిశోధితం]

'అబ్దుల్లా బిన్ 'అమ్ర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "మీరు ర'హ్మాన్‌ను అంటే అల్లాహ్‌(త)ను ఆరాధించండి, నిరు పేదలకు, ఆకలిగొన్న వారికి అన్నం పెట్టండి. పరస్పరం సలామ్ చేస్తూ ఉండండి, మీరు క్షేమంగా స్వర్గంలోనికి ప్రవేశిస్తారు." (తిర్మిజి', ఇబ్నె మాజహ్)

١٩٠٩ - [٢٢] (ضعيف) (٥٩٦/١)

وَعَنْ أَنَسٍ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "إِنَّ الصَّدَقَةَ لَتُطْفِئُ غَضَبَ الرَّبِّ وَتَدْفَعُ مِيْتَةَ السَّوْءِ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

1909. (22) [1/596-బలహీనం]

అనస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, " 'సదఖహ్ (దాన ధర్మాలు) అల్లాహ్‌ఆగ్రహాన్ని ఆర్పివేస్తాయి, అసామాన్య చావుకు దూరంగా ఉంచుతాయి." (తిర్మిజి')

١٩١٠ - [٢٣] ?? (٥٩٦/١)

وَعَنْ جَابِرٍ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "كُلُّ مَعْرُوْفٍ صَدَقَةٌ. وَإِنَّ مِنَ الْمَعْرُوْفِ أَنْ تَلْقَى أَخَاكَ بِوَجْهٍ طَلْقٍ وَأَنْ تُفْرِغَ مِنْ دَلْوِكَ فِيْ إِنَاءِ أَخِيْكَ". رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ.

1910. (23) [1/596-??]

జాబిర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ప్రతి సత్కార్యం, ఉపకారం 'సదఖహ్ అవుతుంది. ముస్లిమ్ సోదరుణ్ని చిరునవ్వుతో పలకరించడం కూడా సత్కార్యమే. తన చేదలో నుండి తన సోదరుని చేదలో నీళ్ళు పేయడం కూడా పుణ్యమే. (అ'హ్మద్, తిర్మిజి')

తమ ఆశలు నిరాశగా మారటం చూసి, వారి ఆగ్రహం చెలరేగింది. వారు ఆగ్రహావేశాలతో, 'నీవు అసత్యవంతుడవు, మా జాతిలో అందరికంటే నీచుడవు, నీ తండ్రి కూడా చాలా నీచుడు,' అని అన్నారు. అప్పుడు 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్ ప్రవక్త (స) తో, 'చూసారా! నేను దీన్ని గురించే భయపడేవాణ్ణి,' అని అన్నారు. (బు'ఖారీ, పేజి 556, 561/10)

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్ చాలా ప్రాముఖ్యత, పరిపూర్ణత గల వ్యక్తి. తౌరాతు, ఇంజీలు, ఖుర్ఆన్ మరియు ప్రవక్త (స) ప్రవచనాల వెలుగుతో అతని వెలుగు నిండి ఉండేది. ఖుర్ఆన్‌లో ఆయన గురించి అనేక ఆయతులు అవతరించాయి. తౌరాతు గ్రంథం విషయంలో అతడు మహా పండితులు. వీరి గురించి జహబీ ఇలా అభిప్రాయ పడ్డారు: 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్ మదీనహ్‌లోని గ్రంథ ప్రజల్లో గొప్ప పండితులు. ఇస్లామ్ స్వీకరించిన తర్వాత ఖుర్ఆన్ 'హదీసు'లను బాగా అధ్యయనం చేసారు. 'హదీసు'లో ప్రావీణ్యత సంపాదించారు. ప్రవక్త (స) 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్‌ను తప్ప భూమిపై నడిచే ఏ వ్యక్తినీ స్వర్గవాసిగా పేర్కొనలేదు. (బు'ఖారీ)

తిర్మిజీ'లో ఇలా ఉంది, "ము'ఆజ్' బిన్ జబల్ మరణించి నపుడు తన శిష్యులతో నేను ఈ లోకం నుండి వెళుతున్నాను. అయితే నాతో పాటు జ్ఞానం కూడా అంతమవదు. ప్రయత్నించి కృషిచేసేవ్యక్తి దాన్నిపొందుతాడు. ఆ తరువాత నలుగురు వ్యక్తుల పేర్లు పేర్కొన్నారు, వారిలో 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్ కూడా ఒకరు. ఇతని గురించి ఇలా అన్నారు, "పూర్వం అతడు యూదుడు, ఆ తరువాత ముస్లిమ్ అయ్యాడు, అతడు పదవ స్వర్గవాసి అని ప్రవక్త (స) ప్రవచించగా నేనువిన్నాను." వీరు చాలా వినమ్రతగలవారు, ఒకరోజు మస్జిదె నబవీలో నమా'జుకు వచ్చారు. అక్కడున్న వారు, 'ఇతను స్వర్గవాసి' అని అన్నారు. అది విని, ఒక వ్యక్తి, 'తనకు తెలీయని దాన్ని గురించి మాట్లాడ కూడదు,' అని అన్నాడు. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) తన కల గురించి మీరు జీవితాంతం ఇస్లామ్‌పై స్థిరంగా ఉంటారు అనే పరమార్థాన్ని గురించి ప్రస్తావించారు. ఈ సంఘటన మరో సంఘటన కూడా కలిపి చూస్తే అతని వినయ విధేయతలు, వినమ్రత పరిపూర్ణమైనవని తెలుస్తుంది. ఒకసారి అతడు కర్రలదిండు మోసుకొని వస్తున్నారు. "మీరు ధనవంతులు, దీని అవసరం మీకు ఎంతమాత్రం లేదు" అని అక్కడున్నవారుఅన్నారు. దానికి "అవును, అది సరేకాని, నాలో ఉన్న అహం కారాన్ని, గర్వాన్ని అణచివేయాలని ప్రయత్ని స్తున్నాను" అని అన్నారు. (తజ్‌కిరతుల్ హుప్ఫా'జ్ 1/23) సత్యాన్వేషణ, సత్యాచరణపై ఇతనికి అమిత ఉత్సాహం ఉండేది. ఒకసారి ఇలా అన్నారు, మీకూ ఖురైషులకు ఒకసారి యుద్ధం సంభవించ వచ్చు. అప్పుడు ఒకవేళ నాలో శక్తి లేకపోతే కుర్చీపై కూర్చొ బెట్టి నన్ను ఇరుపక్షాల మధ్య వదలి వేయండి. (ఇస్తెఆబ్ 1-396)

١٩١١ - [٢٤] (لم تتم دراسته) (٥٩٦/١)

وَعَنْ أَبِيْ ذَرٍّ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "تَبَسُّمُكَ فِيْ وَجْهِ أَخِيْكَ صَدَقَةٌ وَّأَمْرُكَ بِالْمَعْرُوْفِ صَدَقَةٌ وَنَهْيُكَ عَنِ الْمُنْكَرِ صَدَقَةٌ وَإِرْشَادُكَ الرَّجُلَ فِيْ أَرْضِ الضَّلَالِ لَكَ صَدَقَةٌ وَنَصْرُكَ الرَّجُلَ الرَّدِيْءِ الْبَصَرِ لَكَ صَدَقَةٌ وَإِمَاطَتُكَ الْحَجَرَ وَالشَّوْكَ وَالْعَظْمَ عَنِ الطَّرِيْقِ لَكَ صَدَقَةٌ وَإِفْرَاغُكَ مِنْ دَلْوِكَ فِيْ دَلْوِ أَخِيْكَ لَكَ صَدَقَةٌ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: هٰذَا حَدِيْثٌ غَرِيْبٌ.

1911. (24) [1/596-అపరిశోధితం]

అబూ జ'ర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "తన సోదరుని ముందు నవ్వడంకూడాపుణ్యకార్యమే, అంటే ఒక ముస్లిమ్ సోదరున్ని చిరునవ్వుతోకలవటం కూడా 'సదఖహ్ అవుతుంది, అదేవిధంగా మంచి పనికి ఆదేశించడం కూడా పుణ్యకార్యమే, చెడునుండి ప్రజలను వారించడం కూడా పుణ్యకార్యమే, దారి తప్పిన వారిని దారి చూపించడం కూడా పుణ్యకార్యమే, అంధునికి సహాయం చేయడం కూడా పుణ్యకార్యమే, మార్గం నుండి ఎముక, రాయి, ముళ్ళు మొదలైన వాటిని తొలగించడం కూడా పుణ్యకార్యమే, తన చేదలో నుండి తన సోదరుని చేదలో నీళ్ళు వేయడం కూడా నీ కోసం పుణ్య కార్యమే అవుతుంది." (తిర్మిజి' / ఏకోల్లేఖనం)

١٩١٢ - [٢٥] (ضعيف) (٥٩٧/١)

وَعَنْ سَعْدِ بْنِ عُبَادَةَ قَالَ: يَا رَسُوْلَ اللهِ إِنَّ أُمَّ سَعْدٍ مَاتَتْ فَأَيُّ الصَّدَقَةِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: "اَلْمَاءُ". فَحَفَرَ بِئْرًا وَقَالَ: هٰذِهِ لِأُمِّ سَعْدٍ. رَوَاهُ أَبُوْ دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ.

1912. (25) [1/597- బలహీనం]

స'అద్ బిన్ 'ఉబాదహ్ (ర) కథనం: నేను ప్రవక్త (స) ను, 'ఓ దైవప్రవక్తా! స'అద్ తల్లిగారు మరణించారు, ఎలాంటి 'సదఖహ్ ఉత్తమమైనది,' అని విన్నవించుకున్నాను, దానికి ప్రవక్త (స), "నీటి 'సదఖహ్ అన్నిటికంటే ఉత్తమమైనది," అని అన్నారు. అప్పుడతను బావిత్రవ్వించి, ఆబావి స'అద్ తల్లితరఫు 'సదఖహ్ గా అంకితం చేయించారు.[61] (అబూ దావూద్, నసాయి')

١٩١٣ - [٢٦] (ضعيف) (٥٩٧/١)

وَعَنْ أَبِيْ سَعِيْدٍ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "أَيُّمَا مُسْلِمٍ كَسَا مُسْلِمًا ثَوْبًا عَلَى عُرًى كَسَاهُ اللهُ مِنْ خُضْرِ الْجَنَّةِ وَأَيُّمَا مُسْلِمٍ أَطْعَمَ مُسْلِمًا عَلَى جَوْعٍ أَطْعَمَهُ اللهُ مِنْ ثِمَارِ الْجَنَّةِ. وَأَيُّمَا مُسْلِمٍ سَقَّا مُسْلِمًا عَلَى ظَمَأٍ سَقَاهُ اللهُ مِنَ الرَّحِيْقِ الْمَخْتُوْمِ". رَوَاهُ أَبُوْ دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ.

1913. (26) [1/597- బలహీనం]

అబూ స'యీద్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ఒక ముస్లిమ్ మరో నగ్నంగా ఉన్న ముస్లిమ్‌ను దుస్తులు ధరింప జేస్తే, అల్లాహ్ (త) అతనికి స్వర్గంలో ఉన్న పచ్చ దుస్తులను ధరింపజేస్తాడు. అదేవిధంగా ఒక ముస్లిమ్ ఆకలితో ఉన్న మరో ముస్లిమ్‌కు అన్నం పెడితే, అతనికి ప్రతిఫలంగా అల్లాహ్ (త) స్వర్గంలోని ఫలాలను తినిపిస్తాడు. అదేవిధంగా ఒక ముస్లిమ్ దాహంగా ఉన్న మరో ముస్లిమ్‌కు నీరు త్రాపిస్తే అల్లాహ్ (త) అతనికి స్వర్గంలోని అమృతాన్ని త్రాపిస్తాడు. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి')

١٩١٤ - [٢٧] (لم تتم دراسته) (٥٩٧/١)

وَعَنْ فَاطِمَةَ بِنْتَ قَيْسٍ قَالَتْ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "إِنَّ فِيْ الْمَالِ لَحَقًّا سِوَى الزَّكَاةِ "ثُمَّ تَلَا: (لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوْا وُجُوْهَكُمْ قَبْلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ. ٢: ١٧٧) الْآيَةَ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَهُ وَالدَّارِمِيُّ .

1914. (27) [1/597- అపరిశోధితం]

ఫా'తిమా బిన్‌తె ఖైస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ధనంలో 'జకాత్‌తో పాటు మరో హక్కు కూడా ఉంది." ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) సూరహ్ బఖరహ్‌లోని **2:177** ఆయత్ ను పఠించారు.[62] (తిర్మిజి', ఇబ్నె మాజహ్, దారమి)

---

61) వివరణ-1912: మృతులకు పుణ్యం పంపేందుకు బావులు మొదలైనవి త్రవ్వించి అంకితం చేయడం చాలా ఉత్తమమైన 'సదఖహ్.

62) వివరణ-1914: సూరహ్ బఖరహ్, 2: 177వ ఆయత్ లో ఇలా ఉంది: "వినయ విధేయత (ధర్మనిష్ఠా పరత్వం) అంటే మీరు మీ ముఖాలను తూర్పు దిక్కునకో, లేక పడమర దిక్కునకో చేయటం కాదు; కాని వినయ విధేయత (ధర్మనిష్ఠా పరత్వం) అంటే, అల్లాహ్‌ను, అంతిమ దినాన్ని, దేవదూతలను, ప్రతి దివ్యగ్రంథాన్ని మరియు ప్రవక్తలను హృదయ పూర్వకంగా విశ్వసించడం; మరియు ధనంపై ప్రేమ కలిగివుండి కూడా, దానిని బంధువుల కొరకు అనాథులకొరకు, యాచించని పేదల కొరకు, బాటసారుల కొరకు, యాచకుల కొరకు

١٩١٥ - [٢٨] (ضعيف) (١/٥٩٨)

وَعَنْ بُهَيْسَةَ عَنْ أَبِيْهَا قَالَتْ: قَالَ: يَا رَسُوْلَ اللهِ مَا الشَّيْءُ الَّذِيْ لَا يَحِلُّ مَنْعُهُ؟ قَالَ: "اَلْمَاءُ". قَالَ: يَا نَبِيَّ اللهِ مَا الشَّيْءُ الَّذِيْ لَا يَحِلُّ مَنْعُهُ؟ قَالَ: "اَلْمِلْحُ". قَالَ: يَا نَبِيَّ اللهِ مَا الشَّيْءُ الَّذِيْ لَا يَحِلُّ مَنْعُهُ؟ قَالَ: "أَنْ تَفْعَلَ الْخَيْرَ خَيْرٌ لَّكَ". رَوَاهُ أَبُوْ دَاوُدَ.

1915. (28) [1/598-బలహీనం]

బుహైసహ్ (ర) తన తండ్రి ద్వారా కథనం: ఆమె తండ్రి ప్రవక్త (స)ను, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! కూడబెట్టి, ఇవ్వకుండా ఉంచడం ధర్మవిరుద్ధమైన వస్తువు ఏది?' అని విన్నవించు కున్నారు. ప్రవక్త (స), 'నీళ్ళు,' అని అన్నారు. అంటే ఒకవేళ ఎవరైనా త్రాగటానికి నీళ్ళు అడిగితే, నీళ్ళు తప్పకుండా ఇవ్వాలి. తిరస్కరించరాదు. మళ్ళీ అతడు, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! ఇవ్వకుండా ఉంచడం ధర్మవిరుద్ధమైన వస్తువు ఏది?' అని ప్రశ్నించాడు. దానికి ప్రవక్త (స), 'ఉప్పు,' అని అన్నారు. అంటే ఒకవేళ ఎవరైనా ఉప్పు అడిగితే, తప్పకుండా ఇవ్వాలి. ఆయన మళ్ళీ, 'తిరస్కరించడం నిషిద్ధమైన వస్తువు ఏది?' అని ప్రశ్నించారు. దానికి ప్రవక్త (స) 'ప్రతి మంచిపనిని చేస్తూ పోండి, దాన్నుండి వారించకండి, ఇదే మీకోసం చాలా ఉత్తమమైనది.' (అబూ దావూద్)

١٩١٦ - [٢٩] (لم تتم دراسته) (١/٥٩٨)

وَعَنْ جَابِرٍ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "مَنْ أَحْيَى أَرْضًا مَّيْتَةً فَلَهُ فِيْهَا أَجْرٌ وَمَا أَكَلَتِ الْعَافِيَةُ مِنْهُ فَهُوَ لَهُ صَدَقَةٌ". رَوَاهُ النَّسَائِيُّ وَالدَّارِمِيُّ.

1916. (29) [1/598-అపరిశోధితం]

జాబిర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ఒక వ్యక్తి బంజరు భూమిని సాగుచేసి, అందులో వ్యవసాయం చేసినా, లేదా మొక్కలు నాటినా అతనికి పుణ్యం లభిస్తుంది. అంతే కాదు ఆ పంట నుండి లేదా ఆ తోటనుండి మనుషులైనా, పశువులైనా తినివేస్తే దానివల్ల కూడా అతనికి 'సదఖహ్ చేసే పుణ్యం లభిస్తుంది. (దార్మీ)

١٩١٧ - [٣٠] (صحيح) (١/٥٩٨)

وَعَنِ الْبَرَاءِ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "مَنْ مَّنَحَ مِنْحَةَ لَبَنٍ أَوْ وَرِقٍ أَوْ هَدى زُقَاقًا كَانَ لَهُ مِثْلُ عِتْقِ رَقَبَةٍ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ.

1917. (30) [1/598-దృఢం]

బరా' (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, ఎవరైనా బీదవానికి పాలు త్రాగేందుకు తాత్కాలికంగా జంతువును ఇచ్చినా, లేదా అప్పుగా డబ్బు ఇచ్చినా, లేదా దారి తప్పిన వానికి దారి చూపించినా, అతనికి ఒక బానిసను విడుదల చేసినంత పుణ్యం లభిస్తుంది. (తిర్మిజి')

١٩١٨ - [٣١] (صحيح) (١/٥٩٨)

وَعَنْ أَبِيْ جُرَيٍّ جَابِرِ بْنِ سُلَيْمٍ قَالَ: أَتَيْتُ الْمَدِيْنَةَ فَرَأَيْتُ رَجُلًا يَصْدُرُ النَّاسُ عَنْ رَّأْيِهِ لَا يَقُوْلُ شَيْئًا إِلَّا صَدَرُوْا عَنْهُ قُلْتُ: مَنْ هَذَا قَالُوْا: هَذَا رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم قُلْتُ: عَلَيْكَ السَّلَامُ يَا رَسُوْلَ اللهِ مَرَّتَيْنِ قَالَ: "لَا تَقُلْ عَلَيْكَ السَّلَامُ. فَإِنَ عَلَيْكَ السَّلَامُ تَحِيَّةُ الْمَيِّتِ، قُلِ: السَّلَامُ عَلَيْكَ" قُلْتُ: أَنْتَ رَسُوْلُ اللهِ؟ قَالَ: "أَنَا رَسُوْلُ اللهِ الَّذِيْ إِذَا أَصَابَكَ ضُرٌّ فَدَعَوْتَهُ كَشَفَهُ عَنْكَ وَإِنْ أَصَابَكَ عَامُ سَنَةٍ فَدَعَوْتَهُ أَنْبَتَهَا لَكَ وَإِذَا كُنْتَ بِأَرْضٍ قَفْرٍ أَوْ فَلَاةٍ فَضَلَّتْ رَاحِلَتُكَ فَدَعَوْتَهُ رَدَّهَاعَلَيْكَ". قُلْتُ: اِعْهَدْ إِلَيَّ. قَالَ: "لَا تَسُبَّنَّ أَحَدًا". قَالَ فَمَا سَبَبْتُ بَعْدَهُ حُرًّا وَّلَا عَبْدًا وَّلَا بَعِيْرًا وَّلَا شَاةً. قَالَ: "وَلَا تَحْقِرَنَّ شَيْئًا مِّنَ الْمَعْرُوْفِ وَأَنْ تُكَلِّمَ أَخَاكَ وَأَنْتَ مُنْبَسِطٌ إِلَيْهِ وَجْهُكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنَ الْمَعْرُوْفِ وَارْفَعْ إِزَارَكَ إِلَى نِصْفِ السَّاقِ فَإِنْ أَبِيْتَ فَإِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِيَّاكَ وَإِسْبَالَ الْإِزَارِ فَإِنَّهَا مِنَ الْمَخِيْلَةِ. وَإِنَّ اللهَ لَا يُحِبُّ الْمَخِيْلَةَ. وَإِنِ امْرُؤٌ شَتَمَكَ وَعَيَّرَكَ بِمَا يَعْلَمُ فِيْكَ فَلَا تُعَيِّرْهُ بِمَا تَعْلَمُ فِيْهِ فَإِنَّمَا وَبَالُ ذَلِكَ عَلَيْهِ". رَوَاهُ أَبُوْ دَاوُدَ وَ التِّرْمِذِيُّ مِنْهُ حَدِيْثَ السَّلَامِ.

وَفِيْ رِوَايَةٍ: "فَيَكُوْنُ لَكَ أَجْرُ ذَلِكَ وَوَبَالُهُ عَلَيْهِ".

1918. (31) [1/598-దృఢం]

అబూ జురయ్యి జాబిర్ బిన్ సులైమ్ (ర) కథనం: నేను మదీనహ్ వచ్చిన తర్వాత ప్రజలు ఒక వ్యక్తి అభిప్రాయాన్ని అనుసరించడంచూశాను. అంటే అతను చెప్పినట్లు ఆచరి స్తున్నారు. అతను చెప్పిన విధంగా నడుచుకుంటున్నారు. ఏ ఒక్కడూ అతని ఆదేశాన్ని వ్యతిరేకించడం లేదు. నేను ప్రజలను, 'వీరెవరు,' అని

మరియు బానిసలను విడిపించడానికి వ్యయ పరచడం. మరియు నమా'జ్‌ను స్థాపించడం, 'జకాత్ ఇవ్వడం మరియు వాగ్దానం చేసినప్పుడు తమ వాగ్దానాన్ని పూర్తిచేయడం. మరియు దురవస్థలో మరియు ఆపత్కాలాలలో మరియు యుద్ధ సమయాలలో స్థైర్యం కలిగి ఉండటం. ఇలాంటి వారే సత్యవంతులు మరియు ఇలాంటి వారే దైవభీతి గలవారు.''

అడిగాను. ప్రజలు, 'వీరు అల్లాహ్ ప్రవక్త (స),' అని సమాధానం ఇచ్చారు. ' అతనిపై శాంతి కలుగుగాక!' నేను అతని దగ్గరకు వెళ్ళి, 'అలైకస్సలాము ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా!' అని రెండుసార్లు అన్నాను. ప్రవక్త (స) విని, 'అలైకస్సలాము,' అని అనకు, ఎందు కంటే, అలైకస్సలాము అనేది మృతుల దు'ఆ, నువ్వు, 'అస్సలాము అలైక,' అని పలుకు అని అన్నారు. అప్పుడు నేను, 'మీరు అల్లాహ్ ప్రవక్తలా?' అని అడిగాను, దానికి అతను (స), 'నేను అల్లాహ్ ప్రవక్తను. ఆయన ఎటు వంటి వాడంటే ఒకవేళ నీకేదైనా ఆపదవచ్చి దాన్ని తొలగించడానికి ఆయన్ను మొరపెట్టు కుంటే, ఆయన నీ ఆపదను దూరం చేస్తాడు. ఒకవేళ మీపై కరవు కాటకాలు వచ్చి, వాటిని తొలగించడానికి ఆయన్ను ప్రార్థిస్తే ఆయన (త)కరవు కాటకాలను దూరంచేస్తాడు. ఇంకా నీ కోసం నేల నుండి పచ్చిక బయళ్ళను మొల కెత్తింప జేస్తాడు. ఒకవేళ నీవు నీళ్ళుగానీ, పంటలు గానీ లేని బంజరు భూమిపై ఉంటే నీవు జనవాసాలకు దూరంగా ఉంటే, నీ వాహనం ఆ బంజరు భూమిపై తప్పిపోతే దాన్ని గురించి నువ్వు ఆయన్ను ప్రార్థిస్తే, ఆయన నీ వాహనాన్ని నీకు తిరిగి ఇప్పిస్తాడు,' అని అన్నారు. అప్పుడు నేను, 'తమరు నాకేదైనా ఉపదే శించండి,' అని విన్నవించుకున్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'నీవు ఎవ్వరినీ తిట్టకు,' అని హితబోధ చేసారు. ఈ హితబోధ తర్వాత స్వతంత్ర వ్యక్తిని గానీ, బానిసను గానీ, ఒంటెను గానీ, మేకను గానీ తిట్టలేదు. ఆ తరు వాత ప్రవక్త (స) రెండవ హితబోధగా, 'ఏ పుణ్య కార్యాన్నీ నీవు సామాన్య మైనదిగా, చిన్నదిగా భావించకు, ఇంకా, నీవు నీ సోదరునితో కలిసి మాట్లాడి నప్పుడు చిరునవ్వుతోమాట్లాడు, ఇదికూడా పుణ్యమే' అని చెప్పారు. మూడవ ఉపదేశం ప్రవక్త(స) ఇలా ఉపదేశించారు, 'నీ లుంగీని చీలమండలకు పైన ఉంచు, ఒకవేళ నీవు కోరితే చీలమండల వరకు ఉంచ వచ్చు, చీల మండల క్రింద వరకు లుంగీని ఉంచరాదు. ఎందుకంటే చీల మండల క్రిందివరకు దుస్తులను ధరించడం అహంకారంగా పరిగణించబడుతుంది. అల్లాహ్ (త) కు అహంకారం అంటే గిట్టదు. ఒక వేళ మిమ్మల్ని ఎవరైనా తిట్టినా, చెడ్డపేరుపెట్టినా అవమాన పరిచినా, మీ గురించి అతనికి తెలిసిన వాటిని బయట పెట్టినా, నీవు మాత్రం అతని లోపాలను ఎత్తి చూపకు, ఎందుకంటే నీకు చేసిన అవమానానికి తగిన శిక్ష అతనిపైనే పడుతుంది.' [63] (అబూ దావూద్, తిర్మిజి')

మరో ఉల్లేఖనంలో "నీకు పుణ్యం లభిస్తుంది, అతనికి పాపం చుట్టుకుంటుంది" అని ఉంది.

١٩١٩ - [٣٢] (صحيح) (٥٩٩/١)

وَعَنْ عَائِشَةَ أَنَّهُمْ ذَبَحُوْا شَاةً فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم: "مَا بَقِيَ مِنْهَا؟" قَالَتْ: مَا بَقِيَ مِنْهَا إِلَّا كَتِفُهَا قَالَ: "بَقِيَ كُلُّهَا غَيْرَ كَتِفِهَا". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَصَحَّحَهُ.

1919. (32) [1/599-దృఢం]

'ఆయి'షహ్ (ర) కథనం: వారు ఒక మేకను జిబ'హ్ చేసారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స), 'మేక మాంసంలో నుండి ఏమైనా మిగిలి ఉందా?' అని అడిగారు. 'ఆయి'షహ్ (ర), 'మాంసమంతా పంచివేయడం జరిగింది. కేవలం ఒక జబ్బ మాత్రమే మిగిలి ఉంది,' అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త (స), 'అంతా మిగిలివుంది, అంటే అల్లాహ్ మార్గంలో పంచి వేయ బడిన మాంసపు పుణ్యం మిగిలి ఉంది. ఇంట్లో తినడానికి ఉంచు కున్న తొడ భాగం తప్ప,' అని అన్నారు.[64] (తిర్మిజి' / దృఢం)

---

63) వివరణ-1918: జాబిర్ (ర) "అలైకస్సలామ్" అని రెండు సార్లు ఎందుకు అన్నారంటే మొదటి సారి ప్రవక్త (స) విని ఉండకపోవచ్చు. లేదా జాబిర్ (ర) మెల్లగా సలామ్ చేసి ఉండ వచ్చు. అందువల్లే రెండవసారి అన డం జరిగింది. ప్రవక్త (స) అతనికి సలామ్ చేసే పద్ధతి అంటే సజీవులకు అస్సలాము 'అలైకుమ్ అని పలక మని నేర్పారు. ఎందుకంటే మృతులకు 'అలైకస్స లాము అని పలకాలి. ఈ 'హదీసు' ద్వారా మృతులకు అస్సలాము అలైకుమ్ అని పలకటం ధర్మ సమ్మతం కాదని తెలిసింది. అయితే ప్రవక్త (స) సమాధులను సందర్శించి నపుడు "అస్సలాము 'అలైకుమ్ దార ఖౌమిన్ మూమినీన్" అని పలికేవారు. దీన్ని గురించి 'హదీసు'వేత్తలు వ్యాఖ్యానిస్తూ ఇక్కడ వారించడం జరిగింది. కాని నిషేధించబడలేదని పేర్కొన్నారు. మరి కొందరు అజ్ఞాన కాలంలో మృతులనూ అలైకస్సలాము అని పలికే వారని తెలియపరిచారు. దీన్ని గురించి ఇతర వివరాలు 'జాదుల్ మ'ఆద్‌లో ఉన్నాయి.

64) వివరణ-1919: ఖుర్ఆన్‌లో అల్లాహ్ (త) ఇలా ఆదేశించాడు: "మీ వద్ద ఉన్నది నశించేది, అల్లాహ్ వద్ద ఉన్నది మిగిలి ఉండేది."

وَالْغَنِيُّ الظَّلُوْمُ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ. مثله ولم يذكر و ثلاثة يبغضهم.

1922. (35) [1/600-బలహీనం]

అబూ జ'ర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త(స) ప్రవచనం, ''ముగ్గురు వ్యక్తుల్ని అల్లాహ్(త) ప్రేమిస్తాడు. ఇంకా ముగ్గరు వ్యక్తుల్ని అల్లాహ్(త) అసహ్యించుకుంటాడు. అల్లాహ్(త) ప్రేమించే వారిలో, ఒక వ్యక్తి ఒక జాతి వద్దకు వెళ్ళి, బంధుత్వ పరంగా కాక అల్లాహ్(త) పేరుపై అడిగాడు. వారు అతనికేమీ ఇవ్వలేదు. కాని ఒకవ్యక్తి ఎవరూ చూడకుండా రహస్యంగా అతనికి ఇచ్చాడు. ఇది అతనికి, అల్లాహ్(త) కు మాత్రమే తెలుసు. కొందరు రాత్రంతా ప్రయాణం చేస్తూ ఉన్నారు. వారికి నిద్ర ముంచుకొచ్చింది, వారు తల నేలపై పెట్టి నిద్రపోయారు. ఒక వ్యక్తి లేచి వినయ విధేయతలతో అల్లాహ్ (త)ను ప్రార్థిస్తూ, నా ఆయతులు పఠిస్తూ ఉన్నాడు. మూడవ వ్యక్తి సైన్యంలో ఉన్నాడు. శత్రువులతో యుద్ధం జరిగింది, ఓడి పోయారు. కాని ఆ వ్యక్తి వీరోచితంగా పోరాడి చివరికి వీర మరణం పొందాడు, లేదా అతని ద్వారా విజయం లభించింది.

అల్లాహ్(త) అసహ్యించుకునే ముగ్గురు వ్యక్తులు: వ్యభి చారం చేసే ముసలివాడు. అహంకారంగల బిచ్చగాడు. హింసించే ధనవంతుడు.[65] (తిర్మిజి', నసాయి')

నసాయి' అల్లాహ్ అసహ్యించుకునే ముగ్గురు గురించి ప్రస్తావించలేదు.

١٩٢٣ - [٣٦] (ضعيف) (٦٠٠/١)

وَعَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ: "لَمَّا خَلَقَ اللهُ الْأَرْضَ جَعَلَتْ تَمِيْدُ فَخَلَقَ الْجِبَالَ. فَقَالَ بِهَا عَلَيْهَا فَاسْتَقَرَّتْ

١٩٢٠ - [٣٣] (ضعيف) (٥٩٩/١)

وَعَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عَنْهُمَا قَالَ: سَمِعْتُ رَسُوْلَ اللهِ صلى الله عليه وسلم يَقُوْلُ: "مَا مِنْ مُّسْلِمٍ كَسَا مُسْلِمًا ثَوْبًا إِلَّا كَانَ فِيْ حِفْظٍ مِّنَ اللهِ مَادَامَ عَلَيْهِ مِنْهُ خِرْقَةٌ". رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ.

1920. (33) [1/599-బలహీనం]

ఇబ్నె 'అబ్బాస్ (ర) కథనం: నేను ప్రవక్త (స) ను ఇలా అంటూ ఉండగా విన్నాను, 'ఒక ముస్లిమ్ మరో ముస్లిమ్‌కి దుస్తులు దానంగా ఇస్తే, ఆ దుస్తుల భాగం కాని, ఒక ముక్క గానీ అతని శరీరంపై మిగిలి ఉన్నంతవరకు దుస్తులు ఇచ్చిన వాడు అల్లాహ్ రక్షణలో ఉంటాడు.' (అ'హ్మద్, తిర్మిజి')

١٩٢١ - [٣٤] (لم تتم دراسته) (٥٩٩/١)

وَعَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ مَسْعُوْدٍ يَرْفَعُهُ قَالَ: "ثَلَاثَةٌ يُحِبُّهُمُ اللهُ: رَجُلٌ قَامَ مِنَ اللَّيْلِ يَتْلُوْا كِتَابَ اللهِ وَرَجُلٌ يَتَصَدَّقُ بِصَدقَةٍ بِيَمِيْنِهِ يُخْفِيْهَا أُرَاهُ قَالَ: مِنْ شِمَالِهِ وَرَجُلٌ كَانَ فِيْ سَرِيَّةٍ فَانْهَزَمَ أَصْحَابُهُ فَاسْتَقْبَلَ الْعَدُوَّ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: هَذَا حَدِيْثٌ غَيْرُ مَحْفُوْظٍ أَحَدُ رُوَاتِهِ أَبُوْ بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ كَثِيْرُ الْغَلَطِ.

1921. (34) [1/599-అపరిశోధితం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మస్'ఊద్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం: 'ముగ్గురు వ్యక్తులను అల్లాహ్ ప్రేమిస్తాడు, రాత్రి నమా'జు, ఖుర్ఆన్ పఠనం చేసేవాడు, కుడిచేత్తో దానం చేస్తే ఎడమ చేతికి తెలియనియ్యనివాడు, సైన్యంలో ఉండి, తన సైన్యం ఓడిపోయినా, అతడు మాత్రం ఎదురొడ్డి శత్రువుతో పోరాడేవాడు. (తిర్మిజి')

ఇంకా ఈ 'హదీసు' బలహీనమైనదని దీని పరంపరలో ఒక ఉల్లేఖన కర్త, అబూకర్ 'అయ్యాష్ అధికంగా పొరపాట్లు చేసేవాడని' అన్నారు.

١٩٢٢ - [٣٥] (ضعيف) (٦٠٠/١)

وَعَنْ أَبِيْ ذَرٍّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ: "ثَلَاثَةٌ يُحِبُّهُمُ اللهُ وَثَلَاثَةٌ. يُبْغِضُهُمُ اللهُ. فَأَمَّا الَّذِيْنَ يُحِبُّهُمُ اللهُ فَرَجُلٌ أَتَى قَوْمًا فَسَأَلَهُمْ بِاللهِ وَلَمْ يَسْأَلْهُمْ بِقَرَابَةٍ بَيْنَهُ وَبَيْنَهُمْ فَمَنَعُوْهُ فَتَخَلَّفَ رَجُلٌ بِأَعْيَانِهِمْ فَأَعْطَاهُ سِرًّا لَا يَعْلَمُ بِعَطِيَّتِهِ إِلَّا اللهُ وَالَّذِيْ أَعْطَاهُ وَقَوْمٌ سَارُوْا لَيْلَتَهُمْ حَتَّى إِذَا كَانَ النَّوْمُ أَحَبَّ إِلَيْهِمْ مِمَّا يُعْدَلُ بِهِ فَوَضَعُوْا رُءُوْسَهُمْ. فَقَامَ يَتَمَلَّقُنِيْ وَيَتْلُوْ آيَاتِيْ وَرَجُلٌ كَانَ فِيْ سَرِيَّةٍ فَلَقِيَ الْعَدُوَّ فَهَزَمُوْا وَأَقْبَلَ بِصَدْرِهِ حَتَّى يُقْتَلَ أَوْ يُفْتَحَ لَهُ وَالثَّلَاثَةُ الَّذِيْنَ يُبْغِضُهُمُ اللهُ الشَّيْخُ الزَّانِيْ وَالْفَقِيْرُ الْمُخْتَالُ

---

65) వివరణ-1922: షేఖ్ అంటే ముసలివాడు కావచ్చు. అంటే ముసలితనంలో కూడా వ్యభిచరించే వ్యక్తి. లేదా వివాహి తుడు, అంటే భార్య ఉన్నప్పటికీ పర స్త్రీలతో వ్యభిచరించే వ్యక్తి. బిచ్చగాడు అయినప్పటికీ గర్వాహంకారాలను ప్రదర్శించే వ్యక్తి అందరికంటే నీచుడు, ధనవంతుడు అయినప్పటికీ ప్రజల ధనాన్ని ఉంచుకుంటున్న వ్యక్తి, వారిని హింసిస్తున్న వ్యక్తి. ఈ ముగ్గురు వ్యక్తులు అల్లాహ్ దృష్టిలో నీచులు, దైవాగ్రహానికి గురయ్యేవారు.

فَعَجِبَتِ الْمَلَائِكَةُ مِنْ شِدَّةِ الْجِبَالِ. فَقَالُوْا: يَا رَبِّ هَلْ مِنْ خَلْقِكَ شَيْءٌ أَشَدُّ مِنَ الْجِبَالِ؟ قَالَ نَعَمْ الْحَدِيْدُ. قَالُوْا: يَا رَبِّ هَلْ مِنْ خَلْقِكَ شَيْءٌ أَشَدُّ مِنَ الْحَدِيْدِ؟ قَالَ نَعَمْ النَّارُ. فَقَالُوْا: يَا رَبِّ هَلْ مِنْ خَلْقِكَ شَيْءٌ أَشَدُّ مِنَ النَّارِ؟ قَالَ: نَعَمْ. الْمَاءُ قَالُوْا يَا رَبِّ فَهَلْ مِنْ خَلْقِكَ شَيْءٌ أَشَدُّ مِنَ الْمَاءِ؟ قَالَ: نَعَمْ الرِّيْحُ. فَقَالُوْا: يَا رَبِّ هَلْ مِنْ خَلْقِكَ شَيْءٌ أَشَدُّ مِنَ الرِّيْحِ؟ قَالَ نَعَمْ ابْنُ آدَمَ تَصَدَّقَ صَدَقَةً بِيَمِيْنِهِ يُخْفِيْهَا مِنْ شِمَالِهِ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: هٰذَا حَدِيْثٌ غَرِيْبٌ وَذُكِرَ حَدِيْثُ مُعَاذٍ: "الصَّدَقَةُ تُطْفِئُ الْخَطِيْئَةَ". فِيْ كِتَابِ الْإِيْمَانِ.

1923. (36) [1/600-బలహీనం]

అనస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, ''అల్లాహ్ (త) భూమిని సృష్టించినపుడు అది కదలసాగింది. అప్పుడు అల్లాహ్ (త) కొండలను పర్వతాలను సృష్టించాడు. వాటిని భూమిపై నిలబెట్టాడు, అంటే మేకుల్లా పాతిపెట్టాడు. భూమి కదలడం ఆగిపోయింది. దైవదూతలు కొండల, పర్వతాల దృఢత్వాన్ని చూచి ఆశ్చర్యం చెందారు. అప్పుడు దైవదూతలు అల్లాహ్‌తో, 'ఓ మా ప్రభూ! నీ సృష్టితాల్లో కొండలు, పర్వతాలు, రాళ్ళకన్నా దృఢమైన వస్తువులు కూడా ఉన్నాయా?' అని ప్రశ్నించారు. అప్పుడు అల్లాహ్ (త), 'అవును, ఇనుము ఉంది, ఇది కొండలు, రాళ్ళకంటే దృఢ మైనది,' అని అన్నాడు. మళ్ళీ దైవదూతలు, 'ఓ మా ప్రభూ! నీ సృష్టితాల్లో ఇనుముకంటే దృఢమైన వస్తువు కూడా ఉందా?' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి అల్లాహ్ (త), 'అవును, అగ్ని ఉంది. ఇది ఇనుమును కూడా కరగ దీస్తుంది,' అని అన్నాడు. దైవదూతలు మళ్ళీ, 'అగ్ని కంటే దృఢమైన వస్తువు ఏదైనా ఉందా?' అని ప్రశ్నించారు. దానికి అల్లాహ్ (త), 'అవును నీరు ఉంది. ఇది అగ్నిని ఆర్పి వేస్తుంది,' అని అన్నాడు. మళ్ళీ దైవదూతలు, 'నీటి కంటే కూడా గట్టి వస్తువు ఏదైనా ఉందా?' అని ప్రశ్నించారు. అల్లాహ్ (త), 'అవును గాలి ఉంది, ఇది నీటిని కూడా ఇంకి పోయేట్టు చేస్తుంది,' అని అన్నాడు. మళ్ళీ దైవదూతలు, 'ఓ మా ప్రభూ! 'గాలికంటే కూడా శక్తిమంతమైన వస్తువు ఏద్దైనాఉందా?' అనిప్రశ్నించారు. అల్లాహ్ (త), 'అవును మానవుడు ఉన్నాడు, కుడిచేతితో దానం చేస్తే ఎడమ చేతికి తెలియ నివ్వడు.' (తిర్మిజి' / ఏకోల్లేఖనం)

'సదఖహ్ పాపాలను చెరిపివేస్తుంది అనే ము'ఆజ్' 'హదీసు'ను కితాబుల్ఈమాన్‌లో పేర్కొనడం జరిగింది.

మూడవ విభాగం اَلْفَصْلُ الثَّالِثُ

١٩٢٤ - [٣٧] (لم تتم دراسته) (٦٠١/١)

عَنْ أَبِيْ ذَرٍّ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "مَا مِنْ عَبْدٍ مُّسْلِمٍ يُّنْفِقُ مِنْ كُلِّ مَالٍ لَّهُ زَوْجَيْنِ فِيْ سَبِيْلِ اللهِ إِلَّا اسْتَقْبَلَتْهُ حَجَبَةُ الْجَنَّةِ كُلُّهُمْ يَدْعُوْهُ إِلَى مَا عِنْدَهُ". قُلْتُ: وَكَيْفَ ذٰلِكَ؟ قَالَ: "إِنْ كَانَتْ إِبِلًا فَبَعِيْرَيْنِ وَإِنْ كَانَتْ بَقَرَةً فَبَقَرَتَيْنِ" . رَوَاهُ النَّسَائِيُّ.

1924. (37) [1/601-అపరిశోధితం]

అబూ జ'ర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, ''ముస్లింలలో ఎవరైనా అల్లాహ్ మార్గంలో తన సంప దల నుండి రెండేసి ఖర్చుచేస్తే, తీర్పుదినం నాడు స్వర్గ ద్వారపాలకులు, రక్షకులు ఆయనకు స్వాగతం పలుకుతారు వారిలో ప్రతి ఒక్కరూ తమ వద్ద ఉన్న వస్తువు వైపు పిలుస్తారు.'' అబూ జ'ర్ కథనం, 'రెండేసి అంటే అర్థం ఏమిటి?' అని ప్రశ్నించారు. దానికి ప్రవక్త (స) 'ఒకవేళ అతని వద్ద ఒంటెలుంటే రెండు ఒంటెలు ఇచ్చాడు, ఒకవేళ ఆవులు, గేదెలు ఉంటే, రెండు ఆవులు, రెండు గేదెలు ఇచ్చాడు.' అని అన్నారు. (నసాయి')

١٩٢٥ - [٣٨] (صحيح) (٦٠١/١)

وَعَنْ مَرْثَدِ بْنِ عَبْدِ اللهِ قَالَ: حَدَّثَنِيْ بَعْضُ أَصْحَابِ رَسُوْلِ اللهِ صلى الله عليه وسلم. أَنَّهُ سَمِعَ رَسُوْلَ اللهِ صلى الله عليه وسلم يَقُوْلُ: "إِنَّ ظِلَّ الْمُؤْمِنِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ صَدَقَتُهُ". رَوَاهُ أَحْمَدُ.

1925. (38) [1/601-దృఢం]

ముర్‌స'ద్ బిన్ 'అబ్దుల్లాహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) అనుచరుల్లోని కొందరు నాకు ఈ 'హదీసు'ను ఇలా పేర్కొన్నారు, ''వారు ప్రవక్త (స)ను ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా విన్నారు: ''తీర్పు దినంనాడు విశ్వాసి 'సదఖహ్ (దాన ధర్మాలు) అతనికి నీడగా నిలుస్తుంది.'' [66] (అ'హ్మద్)

66) వివరణ-1925: తీర్పుదినంనాడు ఎండ చాలా తీవ్రంగా ఉంటుంది. దానివల్ల వేడిమి అధికంగా ఉంటుంది. నీడ కోసం ఎటువంటి గొడుగు ఉండదు. ఇహలోకంలో ఒకవేళ అతడు పుణ్యం చేసి ఉంటే, ఆ

١٩٢٦ - [٣٩] (ضعيف) (٦٠١/١)

وَعَنِ ابْنِ مَسْعُوْدٍ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "مَنْ وَسَّعَ عَلَى عِيَالِهِ فِيْ النَّفَقَةِ يَوْمَ عَاشُوْرَاءَ وَسَّعَ اللهُ عَلَيْهِ سَائِرِسَنَتِهِ" .

قَالَ: سُفْيَانُ: إِنَّا قَدْ جَرَّبْنَاهُ فَوَجَدْنَاهُ كَذَلِكَ. رَوَاهُ رَزِيْنٌ.

1926. (39) [1/601-బలహీనం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మస్'ఊద్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ముహర్రమ్ 10వ తేదీన తన భార్యా బిడ్డలకు పుష్కలంగా ఆహారం సమకూర్చే వారికి అల్లాహ్ (త) సంవత్సర మంతా పుష్కలంగా ఆహారం ప్రసాదిస్తాడు.

సుఫియాన్ సౌరీ "మేము దీన్ని ఆచరించి చూశాము, అలాగే జరిగింది." అని తన అభిప్రాయం వ్యక్తం చేసారు. (ర'జీన్)

١٩٢٧ - [٤٠] (ضعيف) (٦٠١/١)

وَرَوَى الْبَيْهَقِيُّ فِيْ شُعَبِ الْإِيْمَانِ عَنْهُ وَعَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ وَأَبِيْ سَعِيْدٍ وَجَابِرٍ وَضَعَّفَهُ.

1927. (40) [1/601-బలహీనం]

దీన్నే బైహఖీ షు'అబుల్ ఈమాన్‌లో, 'అబ్దుల్లా బిన్ మస్'ఊద్, అబూ హురైరహ్, అబూ స'యీద్, మరియు జాబిర్‌ల ద్వారా ఉల్లేఖించారు. అయితే దీన్ని బలహీనమైనదిగా పేర్కొన్నారు.[67]

١٩٢٨ - [٤١] (لم تتم دراسته) (٦٠١/١)

وَعَنْ أَبِيْ أُمَامَةَ قَالَ: قَالَ أَبُوْ ذَرٍّ: يَا نَبِيَّ اللهِ أَرَأَيْتَ الصَّدَقَةَ مَاذَا هِيَ؟ قَالَ: "أَضْعَافٌ مُضَاعَفَةٌ وَعِنْدَ اللهِ الْمَزِيْدُ" .رَوَاهُ أَحْمَدُ.

1928. (41) [1/601- అపరిశోధితం]

అబూ ఉమామహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ను "ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! 'సదఖహ్‌కు ప్రతిఫలం ఏమిటి? అని అబూ జ'ర్ (ర) ప్రశ్నించారు. ప్రవక్త (స) రెండింతలు, రెండింతలకు రెండింతలు. అల్లాహ్ వద్ద అంతకంటే ఎక్కువ పుణ్యం కూడా ఉంది.[68] (అ'హ్మద్).

=====

٧- بَابُ أَفْضَلِ الصَّدَقَةِ

7. అత్యుత్తమ దానం ('సదఖహ్)

మొదటి విభాగం اَلْفَصْلُ الْأَوَّلُ

١٩٢٩ - [١] (صحيح) (٦٠٢/١)

عَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ وَحَكِيْمِ بْنِ حِزَامٍ قَالَا: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "خَيْرُ الصَّدَقَةِ مَا كَانَ عَنْ ظَهْرِ غَنًى وَأَبْدَأْ بِمَنْ تَعُوْلُ". رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ عَنْ حَكِيْمٍ وَحْدَهُ.

1929. (1) [1/602-దృఢం]

అబూ హురైరహ్ (ర), 'హకీమ్ బిన్ 'హి'జామ్ (ర)ల కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం: అవసరాలు తీరగా చేసే 'సదఖహ్ అన్నిటికంటే ఉత్తమమైన 'సదఖహ్. అందరి కంటే ముందు మీసంరక్షణలో, మీ బాధ్యతా పరిధిలో ఉన్నవారికి ఇవ్వండి. మిగులుగా ఉన్నదే ఇతరులకు అగత్య పరులకు ఇవ్వండి.[69] (బు'ఖారీ)

١٩٣٠ - [٢] (متفق عليه) (٦٠٢/١)

وَعَنْ أَبِيْ مَسْعُوْدٍ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "إِذَا أَنْفَقَ الْمُسْلِمُ نَفَقَةً عَلَى أَهْلِهِ وَهُوَ يَحْتَسِبُهَا كَانَتْ لَهُ صَدَقَةً".

1930. (2) [1/602-ఏకీభవితం]

అబూ మస్'ఊద్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ఒకముస్లిమ్ తన భార్యాబిడ్డలకు, బంధువులకు పుణ్యఫలాపేక్షతో ఖర్చుచేస్తే, అతనికి 'సదఖహ్, పుణ్యం లభిస్తుంది." (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

١٩٣١ - [٣] (صحيح) (٦٠٢/١)

وَعَنْ أَبِيْ هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صلى الله عليه وسلم: "دِيْنَارٌ أَنْفَقْتَهُ فِيْ سَبِيْلِ اللهِ وَدِيْنَارٌ أَنْفَقْتَهُ فِيْ

పుణ్యం తీర్పు దినంనాడు నీడగా పనికి వస్తుంది. అంటే ఈ 'సదఖహ్ తీర్పుదినంనాడు నీడగా పని చేస్తుంది. దీనిద్వారా 'సదఖహ్ ప్రాధాన్యత విశద మవుతుంది.

67) వివరణ-1927: ఇబ్ను 'జౌజీ, ఇబ్నె తైమియాలు ఈ 'హదీసు'ను కల్పితంగా పేర్కొన్నారు. అయితే కొందరు ధార్మిక పండితులు అనేక మార్గాల ద్వారా ఉల్లేఖించబడటం వల్ల ప్రామాణికమైనదిగా పేర్కొన్నారు.

68) వివరణ-1928: అంటే ఒక పుణ్యం, ఒక 'సదఖహ్ పుణ్యం పది 'సదఖహ్‌లకు సమానంగా, అంతకంటే అధికంగా కూడా ఉంది. అదేవిధంగా ఒక ఖర్జూరం పుణ్యం కొండకంటే అధికంగా అవుతుందని ఇంతకు ముందు పేర్కొనటం జరిగింది

69) వివరణ-1929: అంటే 'సదఖహ్ ఇచ్చిన తర్వాత కూడా ఆ వ్యక్తి మంచి స్థితిలో ఉండాలి. దారిద్ర్యానికి గురికారాదు. తాను, తనభార్యాబిడ్డలు ఆకలికి గురవకూడదు. తనతోపాటు తన కుటుంబం ఖర్చులు పోగా ఉన్నదాన్ని దానంచేయాలి.